

SENIORALNY POZNAŃ

www.poznan.pl

ISSN 2658-1272

TYTKA
SENIORA

wewnątrz numeru

MIESIĘCZNIK
DLA SENIOREK
I SENIORÓW
MARZEC 2022

www.centrumis.pl

nr 3(27) 2022

Serwis miejski
m.poznan.pl

Kaziuk Wileński

Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej w Poznaniu zaprasza na 29. edycję Kaziuka Wileńskiego, która odbędzie się w dniach 4 i 6 marca.

Tegoroczny Kaziuk Wileński rozpocznie się 4 marca (piątek) od otwarcia wystawy *Wilno i Poznań w życiu i twórczości romantyków – w 200. rocznicę narodzin romantyzmu polskiego z cyklu Kresy w fotografii Wielkopolan* (hol Urzędu Wojewódzkiego), początek o g. 15. Natomiast w niedzielę 6 marca na placu Wolności odbędzie się Jarmark Kaziukowy (w g. 11.30–16.30). Wcześniej jed-

nak o g. 10 w kościele farnym przy ul. Gołębiej, zostanie odprawiona uroczysta msza św. w intencji członków Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej z udziałem chóru Poznańskie Słowiki. Podczas Jarmarku Kaziukowego zaplanowano m.in. przemarsz Orszaku Jagiellonów oraz prezentację towarzyszących orszakowi poetów romantyzmu polskiego, wręczenie pucharu „Żurawina”, wy-

stępy Swarzędzkiej Orkiestry Flażoletowej, Zespołu Folklorystycznego Wielkopolan, Orkiestry Miasta Poznania przy MPK. Na straganach pojawią się m.in. kaziukowe serca, palmy, koszyki, cepeliny, wyroby ludowe. Wstęp wolny. W programie mogą wystąpić zmiany niezależne od organizatora, wymuszone przez obowiązujące zasady pandemiczne.

oprac. red.

29. Kaziuk Wileński w Poznaniu

• 4 MARCA (PIĄTEK)

- g. 15 otwarcie wystawy *Wilno i Poznań w życiu i twórczości romantyków – w 200. rocznicę narodzin romantyzmu polskiego z cyklu Kresy w fotografii Wielkopolan* (hol Urzędu Wojewódzkiego)

6 MARCA (NIEDZIELA)

- g. 10 uroczysta msza św. w intencji członków TMWiZW z udziałem chóru FP Poznańskie Słowiki (fara – ul. Gołębia)

Jarmark Kaziukowy na placu Wolności

- od g. 11.30
 - » prezentacja dynastii Jagiellonów z prelekcją Krzysztofa Styszyńskiego i Tadeusza Jeziorowskiego
 - » prezentacja towarzyszących orszakowi poetów romantyzmu polskiego
 - » występ Swarzędzkiej Orkiestry Flażoletowej
- g. 12.30 hejnały poznański i wileński
- g. 13 wręczenie nagrody „Żurawina 2022” tegorocznemu laureatowi – Józefowi Szylejko, prezesowi Zarządu Głównego TMWiZW
- g. 13.30 występy Zespołu Folklorystycznego Wielkopolan oraz Orkiestry Miasta Poznania przy MPK; wspólne śpiewanie pieśni kresowych
- ok. g. 16.30 zakończenie Jarmarku

Kaziuk Wileński w Poznaniu, marzec 2020 r.

POZnań* KONTAKT
linia miasta

61 646 33 44

POZnań* KONTAKT
linia miasta

61 646 33 44

Kwiaty wokół nas

Prezentujemy artykuł prof. UPP dr hab. Agnieszki Krzymińskiej z Katedry Roślin Ozdobnych, Dendrologii i Sadownictwa Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, który przybliży wątek roślin ozdobnych i nowych trendów panujących na balkonach, w ogrodzie, czy w przestrzeni publicznej. Tekst powstał w ramach Akademii Zielony Poznań, której organizatorem jest Miasto Poznań – Wydział Działalności Gospodarczej i Rolnictwa.

Kwiaty są niezastąpione w naszym otoczeniu. Towarzyszą nam zarówno w przestrzeni publicznej, jak i w ogrodach, na balkonach czy w mieszkaniach.

Kwiaty stanowią element dekoracyjny wielu roślin zielnych. Mogą nim być także liście o różnych kształtach i kolorach oraz rozłożysty, wzniesiony lub przewieszający się pokrój. Rośliny ozdobne ze względu na wiek i długość okresu dekoracyjności dzieli się na jednoroczne, dwuletnie, trwałe, niezimujące w gruncie i byliny.

Rośliny jednoroczne zakwitają w tym samym roku po wysiewie nasion, ale też w większości zamierają. Są w tej grupie rośliny, których nasiona sieje się wprost do gruntu, ale też produkuje z rozsady (siew od lutego do marca w szklarni). Wiele gatunków roślin odznacza się długim i obfitym kwitnieniem, trwającym najczęściej od czerwca do jesieni, np. aksamitka, begonia stale kwitnąca, niecierpek, szalwia błyszcząca, żeniszek.

Rośliny dwuletnie w pierwszym roku uprawy tworzą rozetę liści po uprzednim siewie nasion. W drugim roku zakwitają i zazwyczaj tracą dekoracyjność. Należą do tej grupy: bratek, stokrotka, niezapominajka, goździk brodaty, naparstnica czy malwa.

Rośliny trwałe niezimujące w gruncie tworzą organy podziemne, dzięki którym mogą przetrwać do kolejnego roku, ale tylko wówczas, gdy zostaną jesienią wykopane i przeniesione do pomieszczeń o temperaturze zazwyczaj poniżej 10°C. Późną wiosną ponownie wracają do ogrodu lub parku. Przedstawicielami tej grupy są: mieczyk, pelargonja, dalia i paciorecznik.

Byliny, czyli rośliny wieloletnie zielne, są zdolne do zimowania w gruncie. Corocznie jesienią tracą części nadziemne, które odrastają z pąków tworzących się na karpach, kłęczach, rozłogach lub w cebulach. Cenionymi roślinami z tej grupy są np. piwonia, ostróżka, liliowiec, kosaciec niemiecki, hiacynt. Do bylin włącza się też rośliny o częściach nadziemnych pozostających żywotnych przez zimę, np. lawendę, runiankę.

Mnogość roślin ozdobnych i wielorakość wyglądu sprawia, że mogą pojawiać się wokół nas w różnych kompozycjach.

Bardzo reprezentacyjne są kwietniki, będące założeniami sezonowymi. Zmienia się je corocznie, a nawet kilka razy w roku. Z ich pomocą podkreśla się ważne miejsca w mieście, ale też tworzy urokliwe przestrzenie w ogrodzie. Sezonowość tych kompozycji wymaga corocznych nakładów

rocznych nakładów pieniężnych i poświęcenia czasu na ich przygotowanie i założenie. Efekt wart jest jednak tego. Piękne kwietniki można spotkać w Poznaniu w Parku Cytańskim czy przed Operą.

Wiosną na kwietnikach pojawiają się bratki, stokrotki, niezapominajki, tulipany, narcyzy, hiacynty czy szafirki. Pod koniec maja zmienia się aranżację, sadząc rośliny jednoroczne (begonia stale kwitnąca, begonia bulwiasta, aksamitka, lobelia, szalwia, żeniszek) lub trwałe niezimujące w gruncie (dalia, paciorecznik, pelargonja). We wrześniu tworzy się kompozycję z udziałem kapusty ozdobnej, chryzantem i wrzosów.

Wśród letnich roślin kwietnikowych znajdują się nie tylko te o ozdobnych kwiatach, ale także o dekoracyjnych liściach, np. irezyna, kocanki włochate, koleus, starzec popielny. Wzory i kształty kwietników mogą być bardzo różne, symetryczne, asymetryczne, dostosowane do ważnego wydarzenia, przedstawiające napisy, herby, przyjmujące postać dywanu lub utworzone z roślin o stopnio-

wanej wysokości. Ostatnio promuje się kwietniki mieszane, mające charakter naturalny. Łączy się rośliny niskie i wysokie, o różnym kształcie kwiata. Kompozycja często jest w odcieniach jednego koloru. Mogą też być dwa kolory podobne, np. różowy i fioletowy w różnych odcieniach. Możliwe są także kolory kontrastowe, np. czerwony i niebieski czy żółty i fioletowy.

Kwietniki przyjmują także formę przestrzenną. Rzeźby kwiatowe dość często przygotowuje się w Polsce. Wymagają one metalowej konstrukcji, wypełnianej podłożem, w którym sadi się nie tylko rośliny o ozdobnych kwiatach, ale często o ozdobnych liściach (alternantera, eszweria). Spotykane są w postaci pawia, wazonu, żaby, wagi, łabędzia i innych. Kompozycje sezonowe w miastach na terenach utwardzonych tworzone

Akademia Zielony Poznań

Konkurs „Zielony Poznań” ma już 29-letnią tradycję. Celem jest edukacja społeczna mieszkańców Poznania w zakresie estetyki i kultury kształtowania terenów zieleni w miejscu zamieszkania, jak i w pracy oraz utrwalanie wizerunku Poznania postrzeganego jako miasto zieleni. Właśnie na tej edukacji i kształtowaniu proekologicznym organizatorzy zamierzają w ramach programu Akademii Zielony Poznań podjąć działania edukacyjne adresowane do uczestników konkursu, ale również do sympatyków, pasjonatów, ogrodników czy amatorów zieleni. Kierunek działania i tematyka wydarzeń będą obejmowały: publikację artykułów poruszających wątki roślin w ogrodzie i bioróżnorodności, zielone warsztaty oraz lekcje przyrody dla dzieci z przedszkoli lub szkół organizowane na terenie Rodzinnych Ogródów Działkowych. Wymienione inicjatywy mają zachęcić i pokazać, jak ważna jest estetyka przestrzeni publicznych. Miłośnicy zieleni do tworzenia swojej małej oazy wykorzystują każdy skrawek przestrzeni, balkonu, tarasu, a nawet okna. Te małe przestrzenie tworzą na równi z parkami i skwerami miejsca zieleni i wypoczynku.

są w pojemnikach, często bardzo wysokich. Możliwe też jest posadzenie w nich roślin wieloletnich – małych drzew, krzewów lub bylin. W podobnych miejscach ustawiane są też inne sezonowe aranżacje – wieże kwiatowe, wymagające specjalnej konstrukcji. Składa się ona z kilkukilkunastu metalowych okręgów, zmniejszających się ku górze.

Mniej nakładów pieniężnych i pracy przeznaczają się na tworzenie kompozycji wieloletnich. Z bylin przygotowuje się rabaty. Sadzi się na nich rośliny zróżnicowane terminem kwitnienia, aby wyglądały efektownie od wiosny do jesieni. Często przyciągają wzrok także zimą, ze względu na użycie ozdobnych traw. Raczej unika się wielobarwności na rabatach. Wybiera się rośliny o kwiatach i liściach w jednym kolorze lub w dwóch podobnych albo kontrastowych. Tworzone grupy z roślin są nieregularnie rozmieszczone. Zgodnie z nowymi trendami mogą powtarzać się w regularnych odstępach lub być wymieszane.

Byliny pojawiają się także na pasach rozdziału dróg. Są to zazwyczaj duże grupy, często w sąsiedztwie krzewów.

Stosunkowo nową kompozycją są ogrody wertykalne, czyli pionowe. Rośliny umieszcza się w specjalnych plastikowych pojemnikach osadzonych w pionowej konstrukcji. Wykorzystuje się też inne rozwiązania, np. filcowe kieszenie. W tego typu kompozycji rosną przede wszystkim rośliny o ozdobnych liściach, w tym trawy. Ogrody wertykalne pojawiają się zarówno w otwartej przestrzeni, jak i przy elewacji budynków.

Ostatnio coraz częściej tworzy się także ogrody na dachach – budynków użytkowych, mieszkalnych, ale też np. wiat przystanków autobusowych. Rośliny muszą być odporne na warunki uprawy i tolerancyjne w stosunku do małej miąższości podłoża. Oczywiście konstrukcja dachu budynku musi być odpowiednio przygotowana do takiego użytkowania, m.in. wytrzymując obciążenie podłożem, wodą i roślinami.

Zważając na malejącą populację owadów, często tworzy się też obecnie łąki kwietne. Są to przestrzenie przyjazne dla środowiska, gdyż wymagają koszenia raz w sezonie i dostarczają pyłek dla owadów. Ważne jest, aby rośliny były tak dobrane, by stanowiły pożytek przez cały okres wegetacji. Przy łąkach, ale też w miejscach dzikich ustawiane są domki (hotele) dla owadów. Taką cenną inicjatywę podjął Urząd

Miasta Poznania, oferując także chętnym nasiona roślin wabiących owady.

Warto rozważyć wprowadzenie do miast drzew owocowych, które mogą w czasie kwitnienia sprzyjać owadom, a w czasie owocowania dawać korzyść ludziom. Należy tylko wybierać odmiany tolerancyjne na choroby i szkodniki. Z pewnością drzewa w takich miejskich uprawach nie będą wymagały stosowania środków chemicznych. Na zachodzie Europy proponuje się, aby tworzyć dla tych drzew miejsca w parkach.

Aspekt użytkowy przestrzeni miejskiej jest bardzo istotny. Ogromną rolę w jego propagowaniu mają rodzinne ogrody działkowe. Pochwały wymagają też ogrody społeczne i tworzone ogrodnictwo miejskie (dostępne dla chętnych, np. w weekendy). Właściciele ogrodów mogliby także rozważyć wykorzystanie roślin sadowniczych oraz warzywnych i ziołowych. Obecnie na całym świecie promuje się uprawę roślin ozdobnych razem z jadalnymi. Sceptyków może przekonać fakt, że rośliny warzywne często mają wiele walorów ozdobnych. Poza tym jadalne mogą też być kwiaty. Bratki, stokrotki, aksamitki, liliowce, begonie, niecierpki czy choćby róże mają wiele cennych składników, które wspomagają leczenie chorób cywilizacyjnych. Poza tym dania z ich udziałem pięknie wyglądają.

Warto namawiać mieszkańców miasta, aby łaskawym okiem spojrzeli na swoje balkony. Nie mając ogrodu, mogą przecież stworzyć w tym miejscu przestrzeń przyjazną, relaksującą, użytkową i przede wszystkim podnoszącą estetykę otoczenia. Właściciele ogrodów mogą podpatrywać miejskie kompozycje i czerpać z nich inspiracje dla własnego otoczenia. Obecnie coraz częściej podkreśla się, że przebywanie wśród roślin daje wiele korzyści dla zdrowia psychicznego. Literatura naukowa podaje, że 10 minut ogrodnictwa wpływa na zmniejszenie stresu i przywraca pozytywną energię. Elementy te są podstawą hortiterapii biernej i czynnej, prowadzonej przez profesjonalnych terapeutów, wpływającej także na poprawę zdrowia fizycznego i relacji społecznych. Możemy także we własnym zakresie dawkować sobie odpoczynek, spacerować czy działać wśród kwiatów. Jest ich przecież tak wiele w naszym otoczeniu.

prof. UPP dr hab. Agnieszka Krzymińska

FOT. AGNIESZKA KRZYMIŃSKA (4)

Zawsze najważniejsi są ludzie

Podoba mi się, że Poznań w tylu miejscach jest rozkopany – mówi Andrzej Wituski, były prezydent i honorowy obywatel m. Poznania, który 23 lutego skończył 90 lat.

Panie Prezydencie, o czym się myśli, kiedy się ma 90 lat?

O wielu rzeczach, choć najczęściej o ludziach, których już nie ma, ale też i o tym, że nie wszystko udało się w życiu zrobić. Może trzeba było pracować więcej?

Pan chyba żartuje?

Nie. Ciągle sobie wyrzucam, że nie zdołałem przykryć torów między mostami Uniwersyteckim i Dworcowym. W środku miasta marnuje się tyle powierzchni.

Wciąż Pan myśli o Poznaniu, to przypominę, że zdołał Pan położyć tory, po których jeździ dzisiaj Poznański Szybki Tramwaj. Ta powierzchnia się nie marnuje.

No tak, to się udało. Kopałem, chociaż inwestycja z tytułem Poznański Szybki Tramwaj, przez dwa lata w ogóle nie figurowała w żadnych oficjalnych dokumentach. Warszawa by nie przełknęła, że w Poznaniu budują sobie coś w rodzaju metra, i groza by nam nie dali, więc na papierze zapisaliśmy, że robimy „remont”.

Bez grosza zaczął Pan też przebudowę Malty.

Musiałem. Poznaniacy strasznie się denerwowali i mieli słuszne pretensje do władz, że jezioro zarasta zieleń i pływają w nim ścieki, a powinno to być miejsce rekreacyjne. Pieniądzy na nową inwestycję nie było, to znowu zapisaliśmy: „remont”.

Remontowaliście jezioro?

I to w szybkim tempie, gdyż na horyzoncie były mistrzostwa świata w kajakarstwie, które organizowaliśmy. Dzisiaj trudno sobie wyobrazić Poznań bez Malty, tyle tam się dzieje, zarówno w sporcie, jak i kulturze. Moi następcy zadbali o jej rozbudowę. Swoją ławeczkę ma tam Klemens Mikuła, wspaniały architekt, pasjonat i wizjoner, którego musiałem nieraz mitygować. On miał wizję, a ja nie miałem pieniędzy. Z wielkim szacunkiem myślę o ludziach, którzy ze mną pracowali. Nie pytali, za ile, tylko z entuzjazmem i gotowością do pokonywania przeszkód robili co trzeba.

Chyba nie mieli wyjścia. Klemens Mikuła opowiadał, że Wituski „pomyślał i już musiało być zrobione”, bo nie odstraszały Pana żadne trudności.

Ustępujący prezydent Poznania Andrzej Wituski w czasie symbolicznego przekazania władzy Wojciechowi Szczęsnemu Kaczmarkowi, 6 czerwca 1990 r.

Przecież pani wie, jakie to były czasy – centralne planowanie i miesiącami odwlekane decyzje na szczeblu wyższym, ciągły brak pieniędzy, materiałów budowlanych... wszystkiego. Niczego byśmy nie zrobili, gdybyśmy „gospodarowali” zgodnie z wytycznymi. Trzeba było kombinować, ale tak, by nie złamać prawa. Dzisiaj jest zupełnie inna sytuacja i bardzo mnie cieszy widok tak wielu wysięgników nad miastem, podoba mi się, że Poznań w tylu miejscach jest rozkopany.

To jest Pan chyba jedną z nielicznych osób, którą to cieszy. Poznaniacy narzekają, że po mieście jeździ się coraz trudniej.

Rozumiem ich złość, bo korki mogą irytować, ale te roboty są dowodem na to, że w miasto się inwestuje, że się je poprawia, i zawsze jest jakiś koszt, chwilowe utrudnienia i niewygody. Cieszy mnie nowa trasa Naramowicka, bo to taka mała Pestka, czy oczekiwany tramwaj na Ratajcza. Narzekają restauratorzy na Starym Rynku, że z powodu remontu nawierzchni klienci do nich nie dotrą. Jednak remont jest konieczny. Władza zawsze musi godzić ogień z wodą.

Coś Pan o tym wie.

Osiemnaście lat siedziałem na placu Kolegiackim, w czasach raczej chmurnych niż słonecznych. Starałem się robić swoje, ale też trzeba było się pilnować, by nie stracić twarzy. Wiecznie musiałem coś negocjować, łagodzić konflikty między

Andrzej Wituski, dyrektor Międzynarodowych Konkursów im. H. Wieniawskiego w Poznaniu, 2014.

różnymi środowiskami i ambicjami – naukowcy, artyści, sportowcy, rzemieślnicy, zwykli ludzie – każda grupa miała coś do załatwienia i wszyscy oczekiwali, że ja to zrealizuję właśnie po ich myśli.

Coś Pan jednak zrealizował „po myśli”... ze Starego Rynku zrobił pan artystyczny salon, przywrócił Poznaniowi tradycję jarmarków, otworzył Muzeum Henryka Sienkiewicza, kierował odbudową Palmiarni czy rewitalizacją Cmentarza Zasłużonych. Poznaniacy to wszystko docenili, przyznając Panu w 2019 roku tytuł honorowego obywatela miasta.

Cenię sobie to wyróżnienie i powtarzam, że dzielę je z moimi najbliższymi, którzy zawsze byli dla mnie ostoją. I z ludźmi, z którymi miałem zaszczyt pracować. Jeżeli czegoś mi dzisiaj naprawdę żal, to właśnie ludzi, którzy odeszli, do których nie mogę już zadzwonić, powspominać, posmiać się z nimi. Serce mi się ściska, że wokół mnie robi się coraz bardziej pusto, a najbardziej mi żal „naszej piątki”. To grono moich najbliższych przyjaciół: Irek Kliks, Alek Łuczak, Kaziu Wolnikowski i Tadeusz Thomas. Wszyscy już się przenieśli na łono Abrahama. Brakuje mi kontaktów z nimi, telefonów, wymiany poglądów. Trzymaliśmy się razem ponad 60 lat. Teraz najczęściej rozmawiam z Romkiem Połczyńskim, z którym łączy mnie wieloletnia przyjaźń i współpraca w „Wieniawskim”.

Prezydent, dyrektor banków, a na końcu dyrektor Międzynarodowych Konkursów im. Henryka Wieniawskiego – to trzy najważniejsze zawodowe wyzwania i ponad 65 lat pracy. Sporó.

Jeszcze byłem majstrem w rzeźni i produkowałem salami. Od jednego z moich przyjaciół usłyszałem kiedyś, że najmniej warci są ci, co się na wszystkim znają.

Ale Pan kokietuje.

Praca na placu Kolegiackim dała mi najwięcej satysfakcji, możliwości działania, wpływu na rozwój miasta, poznania fascynujących ludzi. Właściwie od ludzi powinienem zacząć, bo dziś, jako 90-letni człowiek, wiem, że zawsze najważniejsi są ludzie. Z niektórymi chętnie bym się jeszcze spotkał. Na przykład z Herbertem Schmalstiegim, którego zasługą jest to, że w 1979 roku Poznań nawiązał partnerską współpracę z Hanowerem, co w owych czasach było ewenementem. Kontakty między miastami przetrwały do dzisiaj, a Schmalstieg, wtedy nadburmistrz Hanoweru, pozostał przyjacielem Poznania i oczywiście moim. Pisujemy do siebie. Wciąż utrzymuję bliskie relacje, ale nie wiem, czy zdążymy się jeszcze zobaczyć, z Maximem Vengerowem, dwukrotnym szefem jury na „Wieniawskim”. Nie powinienem plotkować...

Ależ bardzo proszę!

Otóż dwa miesiące temu spełniło się marzenie Maxima. Urodził mu się syn, któremu z żoną Olgą nadał imię Jascha, co oczywiście od razu przywodzi na myśl Heifetza. Czekam na wiadomość, kiedy mu wręczą skrzypce. Dwie córki, Lisa i Polina, już grają. Powiem jeszcze, że całkiem niedawno udało mi się spotkać z Heleną Jankowską.

Słynną „ciocią Lusią”.

Bo to dobry i ciepły człowiek. W jej ramiona wpadali młodzi skrzypkowie po występach na konkursach i ona zawsze miała dla nich słowa wsparcia, ciepłą herbatę, a nawet rękawiczki, żeby im rozgrzać dłonie. Więc to nie była żadna pani Helena, tylko zrobiłem z niej „ciocię Lusię”. A dzisiaj? Proszę pani, przy niej to ja jestem młodzik. Ona ma 99 lat i trudno ją przegadać. Zwłaszcza że „gada” w kilku językach.

Konkursy Wieniawskiego to kawał Pana życia. Organizował je Pan od 1977 roku, ostatni w 2016. Łącznie z lutniczymi było ich chyba z piętnaście.

Moi następcy przygotowują na październik kolejny. Wiem, że zgłosiło się ponad dwustu kandydatów, i wiem, że są kłopoty z brakiem pieniędzy (*westchnienie*). Zawsze tak było. Ale konkurs z pewnością przetrwa i się obroni dzięki laureatom, którzy idą w świat i na afiszach piszą, że wygrali „Wieniawskiego” w Poznaniu. Właśnie dostałem sympatycznego e-maila od Veriko Czumburidze, zwyciężczyni z 2016 roku, która koncertuje z najlepszymi orkiestrami, robi karierę na świecie. Mam jeszcze takie małe radości, że ktoś pamięta, napisze, zadzwoni. **Ma Pan też i duże radości, które od lat sprawiają Panu wnuki i które, jak wiem, kocha Pan nieprzytomnie.**

Prawda. Kocham. To dzisiaj dorośli ludzie. Dwoje skończyło studia, pracują, świetnie sobie radzą, a najmłodszy jest na drugim roku medycyny i nie wiem, czy doczekam chwili, kiedy będą mu wręczać dyplom lekarza. A bardzo bym chciał. **To życzymy, aby Pan doczekał. W dobrym zdrowiu, Panie Prezydencie.**

Bardzo dziękuję.

rozmawiała: Dorota Juszczak

TYTKA SENIORA

Marzec 2022 r.

UWAGA! Informacje na temat inicjatyw usług i wydarzeń zawarte w Tytce Seniora mogą okazać się nieaktualne w związku ze zmieniającą się sytuacją epidemiczną. Polecamy zagłębienie na strony i profile facebookowe instytucji i organizacji lub bezpośredni kontakt z organizatorami. Zachęcamy też do śledzenia powiadomień dotyczących epidemii i stosowania się do rekomendacji odpowiednich służb sanitarnych. Informacje na ten temat znaleźć można m.in. na stronie Ministerstwa Zdrowia (gov.pl/web/zdrowie), Głównego Inspektora Sanitarnego (gis.gov.pl) oraz Narodowego Funduszu Zdrowia (nfz.gov.pl). Informacje na temat narodowego programu szczepień można uzyskać, dzwoniąc na infolinię 989, dostępne są również na stronie: gov.pl/web/szczepimysie.

Wspieraj Seniora

Ruszyła kolejna edycja ogólnopolskiego programu „Wspieraj Seniora” w ramach Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów.

Jego celem jest wsparcie osób starszych i samotnych w czasie pandemii COVID-19. Program będzie realizowany do końca 2022 roku. Poznanianki i poznaniacy w wieku 65+ mogą skorzystać z pomocy w zrobieniu zakupów artykułów pierwszej potrzeby. Mogą też liczyć na wyprowadzenie psa na spacer czy załatwienie spraw urzędowych. Wolontariusz podejmie się załatwienia w urzędzie jedynie tych sprawy, które nie wymagają podania danych wrażliwych i udzielenia upoważnienia przez seniora. Za tę usługę, podobnie jak na przykład za

wyprowadzenie psa czy dostarczenie zakupów do domu senior nie zapłaci. Płaci on natomiast koszt samych zakupów.

Jak skorzystać z programu „Wspieraj seniora”? Zainteresowani powinni zadzwonić pod numer infolinii – 22 505 11 11. Zgłoszenie

jest przekazywane do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu. Jego pracownik kontaktuje się z seniorem, by dowiedzieć się, jakiej pomocy on oczekuje. Po ustaleniu rodzaju wsparcia do pracy ruszają wolontariusze poznańskiego Caritasu.

Dyżury policjantów

Jak działają oszuści? Jak postępować w sytuacji zagrożenia? Gdzie szukać pomocy? Policjanci z Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu w każdy wtorek w g. 12–14 pod nr. tel. 887 666 508 prowadzą porady telefoniczne.

W ramach porad udzielają informacji na temat zagrożeń, z jakimi seniorzy mogą spotkać się w życiu codziennym.

Informują również, gdzie w razie konieczności uzyskać pomoc w danej sprawie oraz jak zachować się w sytuacji zagrożenia. Istnieje również możliwość umówienia się na indywidualne

spotkanie z policjantem w siedzibie Centrum Inicjatyw Senioralnych (ul. Mielżyńskiego 24) w godzinach wtorkowych dyżurów.

Alzheimer

Wielkopolskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie (ul. J. Garczyńskiego 13) zachęca do skorzystania z nieodpłatnych konsultacji specjalistycznych – dla osób z chorobami otępiennymi dostępne są porady z psychiatrą, geriatrą, psychologiem, pracownikiem socjalnym i rehabilitantem. Przy stowarzyszeniu działa również grupa terapeutyczna. Informacje na temat terminów spotkań grupy znaleźć można na stronie: alzheimer-poznan.pl. Zapisy i szczegółowe informacje: tel. 501 081 709 (w g. 11–14 w dni robocze). Program jest dofinansowany ze środków Miasta Poznania.

Centrum Inicjatyw Senioralnych zaprasza

Obecnie wizyta w CIS jest możliwa po wcześniejszej rezerwacji telefonicznej pod numerem tel. 61 847 21 11 lub 61 842 35 09, od poniedziałku do piątku w g. 8–16. Spotkania odbywają się w reżimie sanitarnym. W Centrum dostępne są też indywidualne spotkania cyfrowe. Można z nich skorzystać od poniedziałku do piątku w g. 8–16, również po wcześniejszej rezerwacji telefonicznej. Centrum zachęca do korzystania z Telefonu Porad Cyfrowych (od poniedziałku do piątku w g. 8–16,

tel. 603 489 205) oraz Senioralnych Pogaduszek (w środy w g. 17–19, tel. 505 394 045), a także do zaglądania na stronę www.centrumis.pl i profil facebookowy, gdzie publikowane są aktualności oraz najważniejsze informacje na temat oferty w mieście dedykowanej osobom starszym.

Nieodpłatna pomoc prawna

Mieszkanki i mieszkańcy Poznania mogą korzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej, pomocy w zakresie poradnictwa obywatelskiego lub mediacji.

Porady udzielane są stacjonarnie w kilku miejscach w Poznaniu lub w formie online, przysługują każdej osobie, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Na poradę należy się zarejestrować przez Poznań Kontakt 61 646 33 44 (infolinia działa od poniedziałku do piątku w g. 7.30–20). Należy wybrać formę udzielenia porady – bezpośrednio w punkcie lub zdalnie.

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje m.in.: poinformowanie o obowiązujących przepisach, przysługujących uprawnieniach i obowiązkach oraz kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową, wskazanie sposobu rozwiązania problemu prawnego, sporządzenie projektu pisma w sprawach związanych z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym i sądo-

wodnizacyjnym (oprócz pism procesowych w toczącym się postępowaniu), sporządzenie projektu pism o zwolnienie od kosztów sądowych, ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym, mediacje. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje m.in.: wsparcie dla osób zadłużonych, działania dostosowane do indywidualnej sytuacji klienta, np. z zakresu spraw rodzinnych, mieszkaniowych, zabezpieczenia społecznego, sporządzenie planu działania i pomoc w jego realizacji, mediacje. Szczegółowe informacje na stronie: poznan.pl/pomocprawna.

Istnieje możliwość zorganizowania spotkania informacyjno-edukacyjnego z obszaru pomocy prawnej dla klubów seniora. Spotkanie może odbyć się w formie online lub stacjonarnie z zachowaniem reżimu sanitarnego. Kluby seniora mogą również samodzielnie zgłaszać zapotrzebowanie na warsztaty prawne o konkretnej tematyce. Kontakt w tej sprawie: tel. 61 878 51 58, npp@um.poznan.pl.

TYTKA SENIORA

Redaguje: Aleksandra Gracjasz, CIS, ul. Mielżyńskiego 24
(pon.–pt., w g. 8–16), e-mail: aleksandra.gracjasz@centrumis.pl.

Na muzealnych ścieżkach

Muzeum Narodowe oraz jego oddziały zapraszają do siebie w marcu:

Muzeum Narodowe w Poznaniu

(Al. Marcinkowskiego 1). Czynne: wt.-czw. w g. 10-17, pt. w g. 11-20, sob.-niedz. w g. 11-17, bilety: 20 i 13 zł, we wtorki wstęp wolny (na wystawy stałe). Przez cały marzec w muzeum dostępna będzie wystawa *Między tradycją a nowoczesnością. Stowarzyszenie Artystów Wielkopolskich „Plastyka” (1925-1939)* – program „Plastyki” łączył tradycyjny sztuki ludowej, prezentacja prac szerokiego grona artystów zrzeszonych w „Plastyce” (ok. 300 dzieł sztuki) pozwoli na ukazanie nowego, dynamicznego środowiska poznańskiego na artystycznej mapie kraju. Wydarzenia towarzyszące wystawie: 6.03, g. 12 – oprowadzanie kuratorskie po wystawie; 12.03, g. 12 – *Co nosili „Plastyki” i ich modele?*; 19.03, g. 12 – spacer po Poznaniu szlakiem „Plastyki”; 25.03, g. 12 – oprowadzanie rodzinne po wystawie; 26.03, g. 12 – *Sztuka to jedyna dla mnie droga. Malarstwo Marcina Samlickiego* (wykład przedstawiający twórczość i ciekawą postać jednego z członków Stowarzyszenia „Plastyka”). Udział we wszystkich wydarzeniach po zakupie biletu wstępu na wystawę (poza spacerem – w tym przypadku wstęp wolny), na wszystkie wydarzenia obowiązują zapisy: tel. 61 856 81 36.

Muzeum Sztuk Użytkowych

(Góra Przemysła 1). Czynne: wt.-czw. w g. 10-17, pt. w g. 11-20, sob.-niedz. w g. 11-17, bilety: 20 i 13 zł, we wtorki wstęp wolny (na wystawy stałe). Marcowe wydarzenia w muzeum: 12.03, g. 13 – *Ikony Designu: Kowalscy i meblóścianka* (spotkanie poświęcone tzw. meblom Kowalskich – zaprojektowanym przez poznańskich artystów Bogusławę i Czesława Kowalskich), wstęp wolny; 18.03, g. 18 – piątkowe spacery: *Historia smaku* (jak w przeszłości celebrowano posiłki, jak dekorowano

Władysław Skotarek, *Pieta*, 1920

stół i co dawniej mogło znaleźć się na talerzu?), wstęp w cenie biletów do muzeum; 26.03, g. 13 – *Graphic Concept: Niekonwencjonalna reklama w plakacie japońskim*, wstęp wolny; 31.03, g. 12 – *Czwartki dla seniorów: Idy marcowe* – spacer szlakiem walki, zarówno tej militarno-politycznej spod znaku Marsa, jak i intelektualnej oraz duchowej, wstęp w cenie biletów do muzeum. Na wszystkie wydarzenia obowiązują zapisy: tel. 61 856 80 75 (od wt. do niedz. w g. 11-16).

Wielkopolskie Muzeum Wojskowe

Czynne: wt.-czw. w g. 10-17, pt. w g. 11-20, sob.-niedz. w g. 11-17, niedz. w g. 11-17, bilety: 15 i 10 zł,

we wtorki wstęp wolny (na wystawy stałe). W muzeum pod koniec ubiegłego roku został otwarty pokaz przypominający sylwetkę Edmunda Majewskiego, który wraz z 15. Pułkiem Ułanów Poznańskich walczył podczas kampanii włoskiej w latach 1944-1945. 5.03 o g. 12.15 muzeum zaprasza na spotkanie, które przybliży jego działalność militarną, wejście na spotkanie w cenie biletu do muzeum. Poza tym w muzeum w marcu nadal dostępne będą wystawy: *Gen. bryg. Leon Dębski i por. Maksymilian Zuske-Zdzierz, 190 lat Legii Cudzoziemskiej, Order Krzyża Wojskowego – 15. rocznica ustanowienia*. Kontakt: Wielkopolskie Muzeum Wojskowe, Stary Rynek 9, tel. 61 852 67 39.

U Iłły na imieninach

W marcu Biblioteka Raczyńskich poleca: 5.03, g. 12.30 (online) – *Na imieninach u Iłły. O znajomych imionach i poezji* (spotkanie z poezją i biografią Iłły, podczas którego nie zabraknie jej wierszy oraz opowieści i anegdot), transmisja na profilu Mieszkania-Pracowni Kazimierza Iłłakowiczówny na Facebooku; 12.03, g. 12.30 (online) – *Matki, żony i kochanki w życiu Henryka Sienkiewicza* (tematem oprowadzania będą ważne dla pisarza kobiety, nie tylko te o imieniu Maria), transmisja na profilu Muzeum Literackiego Henryka Sienkiewicza na Facebooku; 25.03, g. 17, Galeria Atanazego, Al. Marcinkowskiego 23 – czytanie *Króla*

Edypa (fragmenty tragedii Sofoklesa zaprezentują wykładowcy Instytutu Filologii Klasycznej UAM oraz aktorzy teatru studenckiego „Sfinga”, lekturę poprzedzi wykład *Edyp w podróży*). Od 17.03 w Galerii Atanazego dostępna będzie wystawa *Into the mist* Joela Elgina, amerykańskiego grafika specjalizującego się w technice akwatinty i suchorytu. Kolekcja irlandzka, która prezentowana będzie w Poznaniu, zainspirowana została m.in. baśniami Zielonej Wyspy. Galeria czynna: pon.-pt. w g. 9-19 i w sob. w g. 10-16, wejście przez bibliotekę dla dzieci, wstęp wolny. Szczegóły: Biblioteka Raczyńskich, pl. Wolności 19, tel. 61 885 89 62. •

Wystawy i spacery nad rzeką

Jakie sekrety skrywają rzeczne głębiny? Co się stało z poznańskimi wyspami i jak zmieniła się Warta i jej okolice? Na te i inne pytania będzie można uzyskać odpowiedzi podczas rodzinnego spaceru pod hasłem *Co kryje rzeka?*, który odbędzie się 26.03 o g. 11. Na wycieczkę z wnuczkami i wnukami zaprasza Brama Poznania. Spacer potrwa 1,5 godziny i przeznaczony jest dla dzieci w wieku 7-12 lat, będzie tłumaczony na język migowy. Bilety w cenie 10 zł (dla całej rodziny) są dostępne na stronie www.bramapoznania.pl lub w kasie Bramy Poznania.

Do 3.04 zostaje przedłużona wystawa *Naukowczynie. Pierwsze kobiece kariery uniwersyteckie w Poznaniu*, dostępna w Galerii Śluza. Ekspozycja przybliży realia, z jakimi musiały się mierzyć kobiety marzące o karierze naukowej na poznańskim uniwersytecie w początkach

jego działalności. Wstęp wolny, galeria (ul. Dziekańska 2) mieści się w Śluzie Katedralnej, czynna: wt.-pt. w g. 10-18, sob.-niedz. w g. 10-19. Dodatkowo 26.03 o g. 15 odbędzie się oprowadzanie kuratorskie po wystawie, obowiązują zapisy: tel. 61 647 76 00. •

Podróż do Afryki

Kolejne spotkanie z cyklu *Porozmawiajmy o...*, organizowane przez Muzeum Archeologiczne (pałac Górków, ul. Wodna 27), odbędzie się 15.03 o g. 12 – wykład *Archeologia Pustyni Zachodniej w Egipcie* wygłosi dr Paweł Polkowski, który opowie m.in. o swoich badaniach sztuki naskalnej w Afryce. Wstęp wolny, zapisy:

tel. 61 628 55 53, olga.adamczyk@muzarp.poznan.pl.

W przestrzeni otwartej Rezerwatu Archeologicznego *Genius loci*, na ul. Posadzego, nadal dostępna jest ekspozycja *Genialne artefakty*. Wystawa fotogramów artystycznych ilustruje zabytki archeologiczne odkryte na obszarze wyspy katedralnej. Wstęp wolny. •

Od seniora... nie tylko dla juniora

W ramach projektu „Od Seniora dla Juniora... czyli alternatywna historia Poznania” powstał cykl 12 filmów, w których prezentowane są historie związane z różnymi kultowymi miejscami w Poznaniu.

Usłyszeć w nich można m.in. o Okraglaku, Cytadeli, kinach Bałtyk, Kosmos, Gong, Pancerniak, Gwiazda, Tęcza, Skala, Warta, Grunwald czy Wilda. W prezentowanych historiach nie mogło zabraknąć również Teatru Polskiego, Opery, Biblioteki Raczyńskich, Międzynarodowych Targów Poznańskich, rozświetlonych neonami ulic Poznania, Starego Zoo czy gwary poznańskiej. Swoimi wspomnieniami podzieliła się grupa poznańskich seniorów i seniorów: Barbara, Basia, Grażyna, Halina, Jarosław, Lech, Ola, Olga i Zoya. Nagrania zostały zilustrowane zdjęciami przedstawiającymi Poznań, w tym zdjęciami archiwalnymi. Wszystkie filmy zostały przetłumaczone na język migowy. Organizatorzy projektu dziękują wszystkim zaangażowanym seniorkom i seniorom, a także partnerom: Centrum Inicjatyw Senioralnych, portalowi CYRYL, Marcie Jaroń (język migowy) i Fundacji Deaf Respect. Realizacja cyklu filmowego to jeszcze nie koniec projektu – już wkrótce rozpocznie się jego kolejny etap, równie emocjonujący. Nagrania są dostępne na kanale YouTube pt. „Od Seniora dla Juniora...” oraz na platformie Spotify. Projekt jest realizowany w ramach stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Kultura Dostępna

Ministerialny projekt, dzięki któremu szerokie grono odbiorców może zapoznać się z polską sztuką filmową.

We wszystkich kinach Helios na terenie całej Polski w każdy czwartek o g. 13 i 18 odbywają się specjalne pokazy polskich filmów, na które bilety kosztują tylko 10 zł. Program marcowych projekcji: 3.03 – *Moje*

wspaniałe życie (Jo próbuje pogodzić ze sobą życie rodzinne, karierę i życie osobiste, mąż stara się dostrzymać jej kroku), 10.03 – *Mistrz* (pięściarz Tadeusz Pietrzykowski trafia do niemieckiego obozu koncentracyjnego, aby przeżyć, bierze udział w walkach na ringu), 17.03 – *Furioza* (historia policjantki próbującej rozbić układ, w któ-

rym się wychowała), 24.03 – *Furia* (film dokumentalny o Aleksandrze Roli, wyjątkowej i bezkompromisowej zawodniczce MMA), 31.03 – *Wyszyński – Zemsta czy przebaczenie* (losy wojenne ks. por. Stefana Wyszyńskiego, przyszłego prymasa Polski). Kino Helios w Poznaniu, ul. Pleszewska 1 (CH Posnania), tel. 61 622 72 97.

Senior w Muzie

Cotygodniowe spotkania filmowe w kinie Muza, dedykowane seniorkom i seniorom, odbywają się w środy o g. 15. Bilety: 10 zł lub 12 zł na pokazy przedpremierowe (po okazaniu legitymacji emeryta-rencisty albo Karty Seniora w kasie kina).

Program projekcji na marzec: 2.03 – *Najgorszy człowiek na świecie* (zbliżająca się do trzydziestki mieszkanka Oslo poszukuje swojej drogi przez życie zawodowe i miłosne); 9.03 – *Jedenaste: znaj swojego sąsiada* (Daniel Brühl w roli celebryty skonfrontowanego z rzeczywistością oraz jako reżyser tej czarnej komedii); 16.03 – *Drive my car* (powolna przejażdżka przez języki, literaturę, teatr i konwenan-

se); 23.03 – *Przeżyć* (animowany film dokumentalny opowiadający historię nastolatka uciekającego z matką i rodzeństwem z ogarniętego wojną Afganistanu); 30.03 – *Piosenki o miłości* (początkujący producent i wokalistka połączyła piosenkami o miłości, marzeniach i ambicjach). Kino Muza, ul. Św. Marcina 30, tel. 61 852 34 03.

se); 23.03 – *Przeżyć* (animowany film dokumentalny opowiadający historię nastolatka uciekającego z matką i rodzeństwem z ogarniętego wojną Afganistanu); 30.03 – *Piosenki o miłości* (początkujący producent i wokalistka połączyła piosenkami o miłości, marzeniach i ambicjach). Kino Muza, ul. Św. Marcina 30, tel. 61 852 34 03.

Film o powstaniu wielkopolskim

Zwycięstwo. Powstanie Wielkopolskie 1918–1919 to fabularyzowany dokument filmowy przedstawiający wspaniałą historię walki o polskość.

Powstanie Wielkopolskie stanowiło zwieńczenie 140 lat oporu wobec germanizacji, pielęgnowania narodowej tożsamości i nadziei na odzyskanie własnego państwa. Film ma nie tylko przywrócić pamięć o powstaniu, ale i pozwolić zrozumieć jego znaczenie dla odradzającego się po I wojnie światowej państwa polskiego.

Dla seniorów dostępne są seanse grupowe w wybranych kinach studyjnych w Poznaniu. W celu zgłoszenia grupy i umówienia se-

ansu należy kontaktować się z dystrybutorem: Paweł Zabel, tel. 601 700 688, e-mail: powstaniewlkp@adres.pl. Ceny biletów: pojedynczy: 15 zł, grupowy 12 zł (grupa od 10 osób). Czas trwania filmu: 78 minut. Promocyjny seans bez konieczności umawiania odbędzie się w kinie Charlie Monroe (ul. Rybaki 6A) 18.03 o g. 13.30 i 15.

Powstanie dokumentu było możliwe m.in. dzięki wsparciu finansowemu Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wojewody Wielkopolskiego, Samorządu Województwa Wielkopolskiego, Samorządu Kujaw i Pomorza oraz Miasta Poznań.

Przedsmak Świąt Wielkanocnych

Muzeum Narodowe Rolnictwa w Szreniawie zaprasza seniorów na marcowe warsztaty z twórcami ludowymi.

Uczestnicy pod okiem artystów wykonają pisanek, złożą wielkanocną palmę, przygotują papierowe kwiaty i ptaszki z drewna. To znakomita okazja do doskonalenia umiejętności i zaprezentowania talentów. Można zabrać

ze sobą wnuki! Warsztaty odbędą się w dniach 26–27.03 w siedzibie muzeum przy zachowaniu reżimu sanitarnego. Szczegóły: tel. 61 810 76 29 wew. 63. Dojazd z Poznania do muzeum jest wygodny i niedrogi (zajmuje ok. 20 minut) – można dostać się do niego pociągiem ze stacji Poznań Główny oraz autobusem z pętli górczyńskiej (kursują 3 linie).

Woda i las w Palmiarni

W marcu w Palmiarni dostępna będzie wystawa *Delfiny słodkowodne i morświny. Najbardziej zagrożone walenie świata przedstawiają modele delfinów słodkowodnych i morświnów w skali 1:1.*

Od 16.03 w związku z obchodami Międzynarodowego Dnia Lasów, zwiedzając Palmiarnię, będzie można podziwiać również wystawę zdjęć Michała Lewandowskiego zatytułowaną *Krajobrazy leśne i złożone stany świadomości*. Zdjęcia dokumentują różne historie z życia autora. Zostały zapisane zarówno w formie zbliżonej do rzeczywistej, jak i przetworzonej. Wstęp na wystawę w cenie biletu do Palmiarni: normalny – 12 zł, ulgowy – 8 zł, w każdy wtorek w ramach akcji „Wtorki dla Se-

Delfiny słodkowodne i morświny

niora” bilety dla osób 60+ w cenie 4 zł. Godziny otwarcia Palmiarni: wt.–pt. w g. 9–16 (kasa czynna do g. 15), sob.–niedz. i święta w g. 9–17 (kasa czynna do g. 16).

Bardzo smaczny konkurs

FOT. PIXABAY

Klub Seniora 82 zaprasza senior-ki i seniorów z Wielkopolski do udziału w konkursie na przepis kulinarny „Ulubione desery i konfitury”.

Przedmiotem konkursu są przepisy na desery i konfitury wykorzystujące ogólnie dostępne produkty. Zgłoszenie konkursowe powinno zawierać trzy elementy: kartę zgłoszenia, treść przepisu oraz fotografię potrawy. Każdy

uczestnik może zgłosić do konkursu maksymalnie 3 przepisy kulinarne. Prace można nadsyłać od 1 marca do 30 kwietnia 2022 roku drogą mailową na adres: Klubseniora82@gmail.com lub pisemnie na adres: Klub Seniora 82, ul. Krakowska 10, 61-889 Poznań. W konkursie przewidziano nagrody: I nagroda – kolacja dla dwóch osób, II nagroda – książka kucharska, III nagroda – nie-

zbędnik kulinarny. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi 10 maja. Wyniki konkursu pojawią się na profilu facebookowym Klubu Seniora 82 oraz stronie internetowej Centrum Inicjatyw Senioralnych. Regulamin konkursu i karta zgłoszenia dostępne są na stronie centrumis.pl. Szczegóły: Klub Seniora 82, ul. Krakowska 10, tel. 505 799 074, klubseniora82@gmail.com.

Sprawność fizyczna i umysłowa

Zespół Dziennych Domów Pomocy w Poznaniu zaprasza seniorów, którzy chcą utrzymać lub poprawić sprawność intelektualną i fizyczną, do wspólnego, aktywnego spędzania czasu.

W ramach ZDDP w różnych dzielnicach miasta działa 5 klubów. W ich ofercie znaleźć można zajęcia grupowe, spotkania pobudzające umysł, warsztaty ruchowe i integrujące, gimnastykę ogólnousprawniającą, wyjścia na spacer oraz wydarzenia kulturalne i wyjazdy. Latem w programie również zajęcia na świeżym powietrzu w klubowych ogródkach.

Seniorzy mogą też skorzystać z zabiegów fizjoterapeutycznych i rehabilitacyjnych. Do dyspozycji urządzenie rehabilitacyjne ActivLife, służące do aktywizacji ruchowej i umysłowej osób starszych. Chętni mogą realizować się w pracowniach tematycznych i zespołach wokalnych. W ZDDP prowadzone są zajęcia, podczas których można uczyć się obsłu-

gi komputera oraz telefonu. Aby minimalizować wykluczenie cyfrowe osób starszych, również trening pamięci prowadzony jest z użyciem metod cyfrowych. W ofercie nie brakuje licznych zajęć manualnych oraz kulinarnych. Seniorzy mogą korzystać również z obiadów i śniadań. ZDDP zaprasza do odwiedzenia wybranej siedziby w dni robocze w g. 8–16.

Szczegółowe informacje:

- Filia nr 1, Klub Centrum, ul. Kopnickiej 18, tel. 61 865 81 19
- Filia nr 2, Klub Ogrody, ul. Nowy Świat 7/11, tel. 61 847 32 91
- Filia nr 3, Klub Promień, os. Piastowskie 101, tel. 61 875 41 69
- Filia nr 4, Klub Starówka, ul. Wielka 1, tel. 61 855 76 47
- Filia nr 5, Klub Winogrody, os. Kosmonautów 15, tel. 61 820 55 41
- oraz na stronach: zdd.pl; poznan.pl i profilu facebookowym Zespołu Dziennych Domów Pomocy w Poznaniu.

MIEJSCA PRZYJAZNE SENIOROM

Akcja Centrum Inicjatyw Senioralnych promuje miejsca (również te prywatne), które odpowiadają na potrzeby osób starszych poprzez oferowanie atrakcyjnych produktów i usług oraz zniżek. W marcu w ramach akcji polecamy:

Akademia Podróży Wojazer

W ofercie wycieczki dla osób w wieku 50+ w stylu slow travel – w najbliższym czasie m.in.: *Portugalia na zachodnim krańcu Europy*, 24–30.04, cena: 3200 zł (w programie Lizbona, Fatima, Nazaré, Obidos, Batalha, ciepły, śródziemnomorski klimat w połączeniu ze zwiedzaniem zabytków); *Dolny Śląsk – Górne Łużyce i nie tylko*, 25–28.04, cena: 800 zł (uczestnicy odkryją komnaty zamku Czocha, odwiedzą okolice Bogatyni, zajrzą do tradycyjnych

domów łużyckich w Sulikowie i pospacerują w chmurach!). Dostępne są również wyjazdy jednodniowe: *W stronę Kalisza* (2.04, cena: 140 zł), *Na Pałukach* (23.04, cena: 140 zł). Kontakt i szczegóły: ul. Dąbrowskiego 28a, tel. 61 662 84 03, 537 21 20 20, biuro@akademiiwojazer.pl, programy wyjazdów dostępne są na stronie: akademiiwojazer.pl

Family Optic

W marcu oferuje 20 proc. rabatu na zakup pełnych okularów (oprawka oraz soczewki okularowe), a przy zakupie badanie optometryczne pod kątem wady wzroku w cenie 29 zł. W tej ofercie dodatkowo darmowe przesiewowe badanie ciśnienia wewnątrzgałkowego. Rezerwacja wizyty: Salon Family Optic w Kupcu Poznańskim, tel. 61 670 72 00.

Gabinet Podologiczny Maja Żołądź

Gabinet specjalizuje się w pielęgnacji stóp, oferując kompleksowe zabiegi. W ramach oferty na wiosnę seniorzy i seniorzy mogą skorzystać z 50 proc. zniżki na szósty zabieg pielęgnacyjny, dla cukrzyków dostępny jest specjalistyczny zabieg dla stopy cukrzycowej w cenie 150 zł. Kontakt: os. Stefana Batoryego 82 n, tel. 509 927 148.

Centrum Medyczne Stanley

Zakupy bez wychodzenia z domu. Możliwe jest skorzystanie z darmowej dostawy (przy zamówieniu powyżej 100 zł, na terenie Poznania, 15 km od sklepu, w innych 15 zł). Darmowa wysyłka przy zakupach powyżej 300 zł. W sklepie dostępne jest m.in. obuwie medyczne, środki ochrony osobistej, sprzęt do ćwiczeń. Pełna oferta na stronie: stanley.med.pl.

Wielkopolskie Centrum Fizjoterapii

Fizjoterapia i rehabilitacja ambulatoryjna (Poznań, ul. Łomżyńska 1) i domowa (w domu u pacjenta), zarówno w ramach NFZ, jak i prywatnie (dostępne są również prywatne badania USG). Pacjenci ze znacznym stopniem niepełno-

sprawności przyjmowani są bez kolejki. Podopieczni Centrum otrzymują: konsultację wstępną i końcową z fizjoterapeutą, fizjoterapię domową (do 4 miesięcy fizjoterapii za darmo, 5 zabiegów dziennie) lub fizjoterapię ambulatoryjną (10 dni zabiegów: praca manualna, ćwiczenia indywidualne, nauka chodu i zabiegi fizyczne – laseroterapia, elektroterapia) oraz porady dotyczące higieny pracy i dnia codziennego.

Szczegóły: tel. 512 046 048, wielkopolskiecentrumfizjoterapii.pl/fizjoterapia.

Med Polonia

W przychodni przy ul. Blacharskiej 2 dostępna będzie konsultacja ortopedy w promocyjnej cenie 130 zł. Szczegóły i rejestracja: tel. 61 664 33 39.

Alarmowy 112

Policja	112, 997
Straż pożarna	112, 998
Pogotowie ratunkowe	112, 999
Straż Miejska	986, 606 986 986
Pogotowie energetyczne	991
Pogotowie gazowe	992
Pogotowie ciepłownicze	993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne	994
Pogotowie techniczne MPGM	61 639 72 38
Centrala Nadzoru Ruchu MPK	19 445
Schronisko dla zwierząt	61 868 10 86

CENTRUM INICJATYW SENIORALNYCH

ul. Mielżyńskiego 24
pon.–pt. g. 8–16
centrum@centrumis.pl
www.centrumis.pl
..... 61 847 21 11
..... 61 842 35 09

CENTRUM INFORMACJI Kulturalnej (CIK)

ul. Ratajczaka 44
(w budynku Arkadii)
pon.–pt. g. 10–18
sob. g. 10–17
www.cik.poznan.pl
..... 61 854 07 52
..... 61 854 07 53
..... 61 854 07 54

MIEJSKA RADA SENIORÓW

ul. 3 Maja 46
..... 885 960 352
..... 61 878 58 56

POZNAŃSKIE CENTRUM ŚWIADCZEŃ

Zajmuje się m.in. wypłatą zasiłków i innych świadczeń oraz wydawaniem Poznańskiej Złotej Karty.

REDAKCJA

Redaktor naczelny: Mateusz Malinowski, **Redakcja:** Szymon Mazur, Monika Nawrocka-Leśnik, Sylwia Klimek, Piotr Bojarski
Redaktor techniczny: Wojciech Szybisty, **Korekta:** Anna Nowotnik,
Wydawca: Wydawnictwo Miejskie Poznań, ul. F. Ratajczaka 44, 61-728 Poznań, www.wm.poznan.pl e-mail: informator@wm.poznan.pl

ul. Wszystkich Świętych 1
swiadczenia@pcs-poznan.pl
..... 61 646 33 44

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE

Jednostka miejska, w której można uzyskać pomoc usługową, finansową, rzeczową i inne świadczenia z zakresu pomocy społecznej oraz wsparcie socjalne, psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne w trudnej sytuacji życiowej.

Siedziba główna:
ul. Cześćnikowska 18
sekretariat 61 878 17 00

Punkt Obsługi Klienta
..... 61 878 17 26
Filie MOPR-u:

Grunwald, ul. Matejki 50
Punkt Obsługi Klienta
..... 61 878 49 22

Jeżyce, ul. Sienkiewicza 22
Punkt Obsługi Klienta
..... 61 840 23 06

Nowe Miasto,
os. Piastowskie 81
Punkt Obsługi Klienta
..... 61 878 18 18

Stare Miasto,
ul. Kościuszki 103
Punkt Obsługi Klienta
..... 61 878 18 51

Wilda, ul. Opolska 58
..... 61 878 19 25

Sekcja ds. Domów Pomocy Społecznej
ul. Gronowa 22
..... 61 878 17 82

Sekcja ds. Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych
ul. Cześćnikowska 18
..... 61 878 17 31

Dział Pomocy Osobom Bezdomnym
ul. Gronowa 22
Punkt Obsługi Klienta
..... 61 878 17 89 (91)

Dział Wsparcia Specjalistycznego
ul. Matejki 50
..... 61 878 57 51

OFERTA MOPR dla seniorów: usługi opiekuńcze, teleopieka, jeden ciepły posiłek dziennie z dowozem do domu seniora, zapewnienie seniorom niesamodzielnym całodobowej pomocy w domach pomocy społecznej (skierowanie i umieszczenie).

WYDAWANIE ORZECZEŃ O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I ŚWIADCZENIA

Starostwo Powiatowe w Poznaniu
ul. Słowackiego 8
Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności
..... 61 841 07 05
..... 61 841 07 06

Wojewódzki Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Wielkopolskim
ul. Kazimierza Wielkiego 24/26
..... 61 850 87 60

Pakiet Poznań Viva Senior

Poznańskie Pudełko Życia. Zawiera informacje o stanie zdrowia i osobach, które należy poinformować w nagłych wypadkach. Ma na celu usprawnienie niesienia pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia. Dostępne w Centrum Inicjatyw Senioralnych przy ul. Mielżyńskiego 24. **Zgłoszenie: 61 847 21 11.**

Poznańska Złota Karta. Upoważnia do korzystania z szerokiej oferty ulg i rabatów w miejskich instytucjach kulturalnych, sportowych, edukacyjnych oraz w prywatnych firmach. Przysługuje osobom w wieku 60+. Wnioski o wydanie Poznańskiej Złotej Karty można składać w siedzibach Poznańskiego Centrum Świadczeń przy ul. Wszystkich Świętych 1 (róg ul. Za Bramką).

Książka dla Seniora. Wypożyczanie książek, audiobooków i filmów z Biblioteki Raczyńskich z dostawą do domu. Usługa skierowana jest do osób w wieku 60+. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

Złota Rączka dla Seniora. Pomoc przy drobnych domowych usterkach. Usługa skierowana do osób w wieku 65+. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

Taksówka dla Seniora. Usługi transportowe świadczone na rzecz osób mających trudności w samodzielnym poruszaniu się komunikacją publiczną. Przejazdy na terenie Poznania mogą odbywać się do urzędu, na cmentarz albo do placówki medycznej. Usługa skierowana jest do osób w wieku 80+ lub w wieku 70+, które mają problem z samodzielnym poruszaniem się. Przewozy odbywają się od pon. do pt. w g. 7–18. **Zgłoszenia: 22 43 900 50. Zgłoszenie przejazdu należy dokonać nie później niż 3 dni kalendarzowe do godz. 20.00 i maksymalnie 2 miesiące przed planowanym terminem przejazdu.**

Miejska wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego. W zasobach wypożyczalni są m.in.: łóżka rehabilitacyjne, wózki inwalidzkie, kule, laski, materace przeciwoślizgowe, balkoniki, chodniki, inhalatory. Z wypożyczalni mogą korzystać osoby w wieku 70+. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

Mobilna pielęgnacja paznokci u stóp seniorów. Usługa kosmetyczna polegająca na skróceniu i oszlifowaniu płytki paznokci stóp, skierowana do osób w wieku 75+. Wykonywana jest od pon. do pt. w g. 10–18. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

Mycie okien w domu seniora. Usługa obejmuje umycie szyby z obydwu stron, ram okiennych i parapetów. Miejsce wykonania usługi musi się znajdować w granicach administracyjnych miasta Poznania. Z usługi mogą skorzystać osoby w wieku 80+. Jest wykonywana od pon. do pt. w g. 10–18. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

Sprzątanie nagrobków. Usługa polega na umyciu nagrobka osoby bliskiej oraz oczyszczeniu terenu wokół niego. Wykonywana jest na dwóch cmentarzach: Junikowie i Miłostowie, od pon. do pt. w g. 10–18. Skierowana jest do osób w wieku 80+. **Zgłoszenia przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44.**

Transport seniorów na miejskich cmentarzach. Usługa dotyczy dwóch miejskich cmentarzy: Junikowa i Miłostowa i kosztuje 1 zł (płatność gotówką u przewoźnika). Skorzystać z niej mogą osoby w wieku 80+ lub 60+, które mają problem z samodzielnym poruszaniem się. Usługa jest realizowana od pon. do pt. w g. 7–15. **Zgłoszenia: Miłostowo – 577 099 400, Junikowo – 577 066 700.**

REŻIM SANITARNY

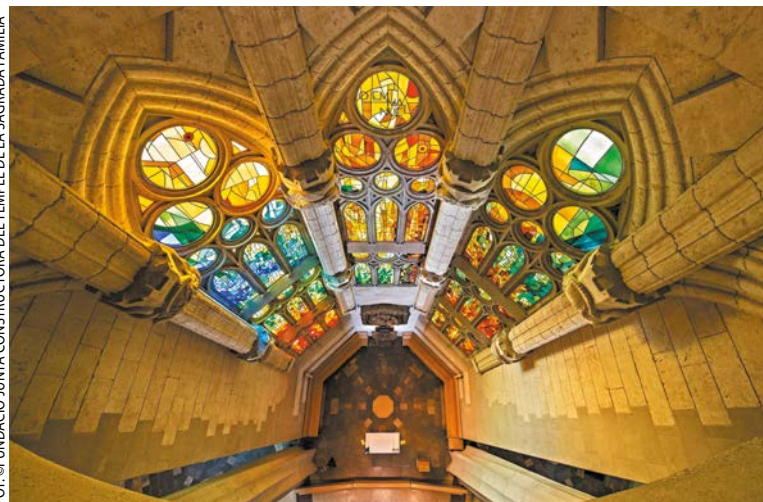
Realizacja usług przebiega zgodnie z zasadami reżimu sanitarnego. Usługa nie zostanie zrealizowana, jeśli senior ma objawy choroby zakaźnej, jest w trakcie obowiązkowej izolacji lub kwarantanny (lub mieszka z taką osobą), jak również jeśli w ciągu dwóch tygodni przed usługą miał kontakt z kimś podejrzanym o zakażenie, zachorowanie lub skierowanym do izolacji.

Szczegółowe informacje: Poznań Kontakt 61 646 33 44, Centrum Inicjatyw Senioralnych 61 847 21 11, 61 842 35 09.

Świat Gaudiego

Pierwsza w Polsce i największa jak dotąd w Europie tak obszerna prezentacja dokonań Antoniego Gaudiego 5 marca zostanie otwarta w CK Zamek. – Zapraszamy na wędrowkę po zadziwiającym świecie Gaudiego – zapowiadają organizatorzy.

Patrząc na Sagrada Família – najbardziej monumentalne i ikoniczne dzieło Gaudiego, Casa Milà, El Capricho czy park Güell, mamy przed oczami artystę o baśniowej fantazji i dużym poczuciu humoru. Jego twórczość może być jednak trudna w odbiorze dla tych, którzy kochają minimalizm i proste formy. Jedno jest pewne – obok twórczości katalońskiego architekta nie da się przejść obojętnie. Jego rewolucyjne koncepcje architektoniczne wciąż wzbudzają ogromne emocje. – Ten specyficzny sposób myślenia o architekturze stał się inspiracją dla późniejszych architektów i może wciąż poruszać wyobraźnię twórców – zauważali badacze jego twórczości. – Gaudí był twórcą totalnym. Od samego początku obrał sobie pewną drogę i był jej wierny do końca życia. Łączył piękno oraz inżynierię dokładność. Na tym też polega jego geniusz – pisali. Na wystawie w Poznaniu zaprezentowanych zostanie ok. 150 eksponatów: plany, makiety, rysunki, rzeźby, meble, elementy architektoniczne, ceramika, fotografie, wideo, mapping, pochodzące z kolekcji hiszpańskich instytucji publicznych

Wnętrze świątyni Sagrada Família

oraz prywatnych. Od projektu spółdzielni La Obrera Mataronense przez pałac Güell i domy Calvet, Batlló oraz Milà aż do świątyni Sagrada Família – symbolu Barcelony. Ekspozycji będzie towarzyszył bogaty program edukacyjny: liczne wykłady, spotkania, warsztaty, tematyczne oprowadzania, lekcje dla szkół dedykowane różnym grupom wiekowym. Wśród tematów m.in.: *W jakim świecie tworzył Gaudí?* i *Barcelona: miasto mit*. Dla młodych widzów przygotowano m.in.

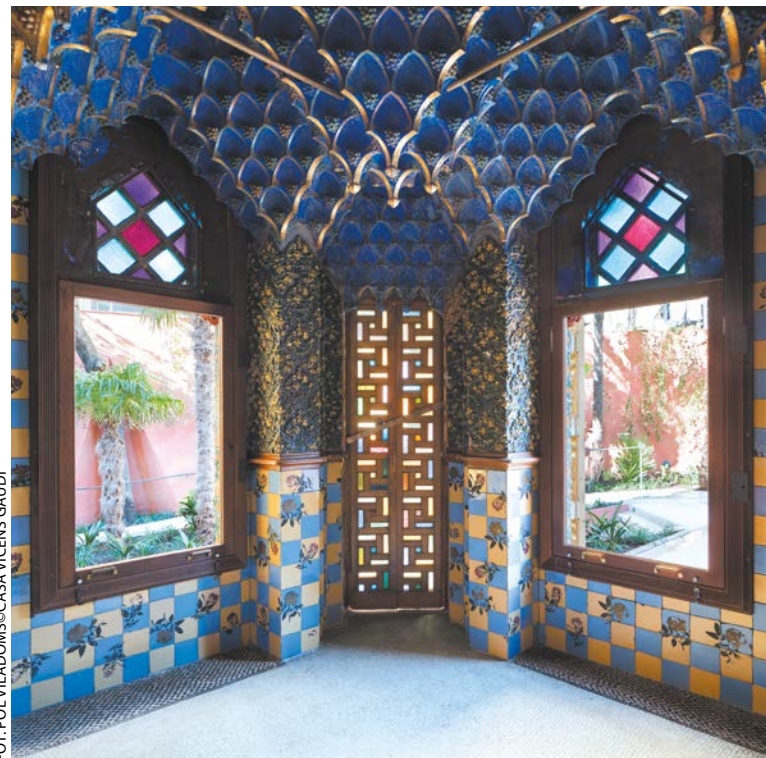
warsztaty ceramiczne *Jaszczury Gaudiego*, dla nieco starszych: *Kompozycja kaflarska*, a dla dorosłych: *Mozaika Gaudiego*.

Spora część programu towarzyszącego będzie dostępna dla osób z niepełnosprawnością.

Gaudí w Poznaniu to także dwie wystawy towarzyszące ekspozycji głównej. Pierwsza z nich pokaże wybór rysunków architektonicznych budowy i licznych przebudów zamku cesarskiego, powstałych przez ponad sto lat istnienia gmachu, druga, *Istota piękna* – wystawa fotografii owadów – przedstawi powiązania świata przyrody ze sztuką i architekturą.

Szczegóły na ckzamek.pl w zakładce „Antoni Gaudí”.

Sylwia Klimek

Casa Vicens

PROMOCJA

W marcowym IKS-ie:

Świat Gaudiego. Na tę wystawę czekaliśmy od wielu miesięcy. Przełożona z powodu wybuchu pandemii, po dwóch latach nareszcie dotrze do Poznania. Pierwsza w Polsce i największa jak dotąd w Europie tak obszerna prezentacja dokonań Antoniego Gaudiego 5 marca zostanie otwarta w CK Zamek.

Przyjaciele książek. Wracają po rocznej przerwie Poznańskie Targi Książki. Poprzednie, zorganizowane tuż przed wybuchem pandemii, przyciągnęły tłumy przyjaciół książek: autorów, wydawców i czytelników. Co czeka nas w tym roku?

Ibsen napisany dziś. W marcu Teatr Nowy zaprasza na premierę *Wroga ludu* Henryka Ibsena w reżyserii Anny Augustynowicz – ważnego kobiecego głosu w teatrze. Dlaczego w 2022 roku proponuje sięgnąć po Ibsena? – Z niezgody na autorytaryzm, patologię systemu społecznego, na jakość kultury politycznej, sposobu uprawiania polityki – tłumaczy reżyserka.

Rozmowy. Wśród rozmówców w marcowym numerze pojawią się m.in. fotograf Maciej Moskwa, autor poruszających zdjęć z polsko-białoruskiego pogranicza; Jana Shostak – artystka, aktywistka i performerka, laureatka tegorocznego Paszportu „Polityki” w dziedzinie sztuk wizualnych; prof. Maciej Kurak z UAP, który opowie o 40. edycji Konkursu im. Marii Dokowicz, a także historyk Marek Rezler, autor książki *Mity o Poznaniu*.

Antoni Gaudí, 5.03–3.07, CK Zamek, kuratorka: Charo Sanjuán Gómez, ekspozycja czynna w Sali Wystaw i przestrzeniach Zachodniego Skrzydła Zamku, wt.–niedz. w g. 12–20, czw. w g. 12–22, zwiedzanie dla szkół: pon.–pt. w g. 9–20 (po uprzednim umówieniu), bilety: 30 zł (normalny), 25 zł (ulgowy), 20 zł (grupowe, powyżej 15 osób)

Kultura na wideo. Obejrzyj!

– Ten portal ma być filmową kopalnią wiedzy, bardzo intuicyjną w korzystaniu. Odpowie na pytania: **Jakie rzeczy dzieją się w Poznaniu? W jakich przestrzeniach? Co oferują i komu?**

Tak o zakładce „Kultura” na portalu video.poznan.pl opowiada Agnieszka Nawrocka, reżyserka i autorka reportaży filmowych.

Zakładka kulturalna w miejskim portalu z filmami uzupełniana jest regularnie o materiały zapowiadające

jące bieżące wydarzenia kulturalne, zwiastuny, rozmowy z twórcami. – Na razie takich filmów jest kilkadziesiąt i są związane przede wszystkim z premierami teatralnymi. Chcemy jednak być na bieżąco i jesteśmy gotowi do wchodzenia w zupełnie nowe miejsca, przede wszystkim te nieoczywiste – zapowiada autorka nagrań, poznańska dziennikarka od kilku miesięcy współtworząca także Poznańskie Archiwum Historii Mówionej w Wydawnictwie

Miejskim Poznania. – Zależy nam na ułatwieniu korzystania z kultury, by każdy, kto będzie chciał iść np. na dany spektakl, mógł wcześniej wyszukać zwiastun wideo lub inne materiały, które będą tam udostępniane. Te filmiki mają być, w pewnym sensie, kopniakiem motywującym. Zainteresowało Cię to krótkie wideo? Chodź do nas i zobacz więcej na żywo! – zachęca Agnieszka Nawrocka. Więcej na: video.poznan.pl/wideo/kultura. sk

100 lat Kolejorza

Rok 2022 jest wyjątkowy dla wszystkich sympatyków piłki nożnej w Poznaniu, ale także i w całej Wielkopolsce. Jubileusz 100-lecia istnienia obchodzi klub piłkarski Lech Poznań.

Historia Lecha Poznań ma swoje początki w miejscowości Dąbiec, która w 1925 roku przyłączona została do Poznania. Właśnie tam powstał klub Lutnia Dąbiec, który jest protoplastą dzisiejszego Lecha. Działalność Lutni datuje się już na rok 1920, jednak jako oficjalną datę urodzinową traktuje się 19 marca 1922 roku – dzień, w którym dopełniono wszelkich formalności i klub został przyjęty w struktury okręgowego związku piłki nożnej.

Świętowanie jubileuszu na dobre rozpocznie się 19 marca 2022 roku. Na ten termin zaplanowano 26. kolejną piłkarską Ekstraklasę. Lech Poznań zmierzy się z Jagiellonią Białystok. Spotkanie to odbędzie się w wyjątkowej, okolicznościowej oprawie nawiązującej do historii klubu. Podczas meczu odbędzie się również wręczenie nagród dla „Złotej Jedenastki” 100-lecia, na którą można było głosować w specjalnym plebiscycie. Pierwszy akcent obchodów będzie zatem stricte piłkarski. Z kolei dwa tygodnie później w pobliżu stadionu miejskiego zlokalizowana zostanie Lechowa Strefa Kibica poznańskiego półmaratonu. Startujący w poznańskim flagowym biegu ulicznym będą mogli liczyć na specjalne wsparcie w swoich zmaganiach na trasie. Na mecie czekać będą na nich medale z wygrawerowanymi elementami i wstążką nawiązującą do stulecia Lecha Poznań. Warto podkreślić, że choć w obecnych czasach klub kojarzy się głównie z piłką nożną, to w przeszłości działał jako klub wielosekcyjny, prowadząc m.in. sekcje bokserskie, koszykarskie, hokeja na trawie, piłki ręcznej, pływania czy lekkiej atletyki. Jako że jedną z misji klubu jest propagowanie aktywności fizycznej wśród kibiców i mieszkańców miasta, w ramach obchodów zaplanowano również organizację rodzinnego pikniku. Odbędzie się on wiosną na terenach stadionu przy ul. Bułgarskiej. W ramach tego plenerowego wydarzenia przewidziano przede wszystkim gry zręcznościowe i ruchowe. W jubileuszowe obchody włączyła się także

Identyfikacja wizualna Muzeum Lecha Poznań

Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna. Na miesiąc letnie we współpracy z klubem PLOT przygotował atrakcję w postaci gry miejskiej odwołującej się do ważnych miejsc i symboli. Zimą z kolei czeka nas 14. już edycja piłkarskiego turnieju U-12 Enea Lech Cup. Jest to jeden z największych i najbardziej prestiżowych turniejów piłkarskich dla młodzieży odbywających się na Starym Kontynencie. Rocznicowa edycja Enea Lech Cup odbędzie się w grudniu w hali sportowej UAM na Morasku.

Jednym z najważniejszych projektów, który już od kilku lat przewija się w rozmowach, a dopiero przy

okazji rocznicy zyskał klarowny kształt, jest Muzeum Lecha Poznań. Po wielu rozważaniach w końcu wybrano miejsce, w którym znajdzie się spory kawałek historii poznańskiego klubu. Muzeum będzie się mieścić na stadionie w pomieszczeniu tuż obok sali konferencyjnej, która z tego powodu zostanie przebudowana, tak by zapewnić odpowiednią przestrzeń na wystawę. Odpowiadający za projekt muzeum podkreślają, że ideą, która im przyświecała, było umiejscowienie go w samym sercu stadionu. Pomieszczenia sali konferencyjnej i muzealne znajdują się tuż przy szatniach i korytarzu prowadzącym

na murawę. Dzięki takim rozwiązaniom historia przecinać będzie się z teraźniejszością, a muzeum w naturalny sposób wkomponuje się w trasę wycieczek stadionowych. Samo miejsce ma zawierać nie tylko historyczne pamiątki czy trofea, ale również korzystać z nowoczesnych dóbr elektroniki. Zwiedzający będą mogli np. odtworzyć najlepsze występy w europejskich pucharach. Wymienione wydarzenia i otwarcie muzeum to najważniejsze inicjatywy odbywające się w ramach obchodów, jednak poza tym klub podjął również szereg pomniejszych inicjatyw w celu uczczenia jubileuszu. Zaprezentowano już specjal-

nie zaprojektowaną koszulkę retro, której wyprodukowano jedynie 1922 sztuki. W przestrzeni miejskiej pojawiać się będą jubileuszowe materiały oraz flagi. Nie zabraknie również wątków literackich, takich jak specjalne wydawnictwa (w formie książki/komiksu), czy konkursów. Na specjalne wyróżnienie będzie mógł liczyć również „gzubek”, który jako pierwszy poznaniak pojawi się na świecie 19 marca 2022 roku. Obchody stulecia KKS Lech Poznań odbywają się przy współpracy z Miastem Poznań oraz pod honorowym patronatem Prezydenta Poznania.

Janusz Krenc

Historia szczęściarza

„Moja historia to historia szczęściarza” – mówi urodzony w 1921 roku generał Jan Podhorski, który tylko podczas niemieckiej okupacji uciekał z niewoli trzykrotnie. Urodził się w 1921 roku w Budzynie w powiecie chodzieskim. Od najmłodszych lat działał w ZHP. Poznańskiemu Archiwum Historii Mówionej opowiedział o swoim dzieciństwie, o harcerstwie i licznych przygodach (oraz ucieczkach z niewoli) od kampanii wrześniowej 1939 do powstania warszawskiego.

agn Jan Podhorski

Poznańskie Archiwum Historii Mówionej (historiamowiona.poznan.pl) to rozmowy z poznaniakami i Wielkopolanami, którzy opowiadają o swoich przeżyciach. Są wśród nich uczestnicy takich wydarzeń jak Czerwiec 1956, ale też osoby, które na przykład chcą podzielić się wspomnieniami o tym, jak się żyło na podpoznańskiej wsi po zakończeniu II wojny albo na Ratajach w latach 70. W ten sposób, w żywym słowie, utrwalana jest pamięć o historii najnowszej i życiu codziennym w Poznaniu i regionie.

O fortach, grodach
i pasiekach...